

EFFEKTRAPPORT 2021-2022

ZELMERLÖW & BJÖRKMAN FOUNDATION

Foto:
Frida Ström

SÅ BÖRJADE DET

Zelmerlöv & Björkman Foundation är en insamlingsstiftelse som grundades 2013 av oss, Måns Zelmerlöv och Jonas Björkman.

Som artist och tennisspelare har vi haft världen som arbetsplats. Det har varit fantastiskt att få följa våra drömmar och arbeta med det vi brinner för. Men när applåderna tystnat och publiken gått hem, går det inte att blunda för den verklighet som så många barn och unga lever i, i länder där förutsättningarna för att drömma stort inte finns för alla.

Så växte idén om en stiftelse fram, som skulle arbeta för att göra skillnad för unga som lever i utsatthet. Vi ville göra något som hade en långsiktig positiv effekt för nästa generation. Vi ville göra skillnad på riktigt och valde att satsa på utbildning.

Stiftelsen är byggd på vår gemensamma värdegrund och en stark vänskap. Vi har tillsammans med vårt breda nätverk lagt grunden för något som har blivit livsavgörande för hundratals ungdomar sedan 2013.

Men vi är långt ifrån klara. Så länge världen ser ut som den gör behövs den här stiftelsen.

Måns & Jonas

Two handwritten signatures in black ink. The signature on the left is 'M. Zelmerlöv' and the one on the right is 'Jonas Björkman'.

Foto: Frida Ström

EFFEKTRAPPORT 2021-2022

I följande rapport vill vi berätta om effekterna av våra insamlade medel och hur vi kämpar för vår vision - att alla barn och unga ska få möjlighet till utbildning.

AVGRÄNSNINGAR

Zelmerlöv & Björkman Foundation är en insamlingsstiftelse som i dagsläget finansierar den lokala organisationen Kensweds verksamheter; en gymnasieskola, internat, stipendieprogram för högre utbildning, yrkesskola, en mödra- förlossning- och hälsovårdscentral samt en tandläkarklinik, i Ngong Hills utanför Nairobi, Kenya.

Vi är en aktiv insamlingsstiftelse som skapar stor förändring med engagerade grundare, ett litet anställt team och ett flertal dedikerade volontärer. Vi är måna om att hålla kontinuerlig och nära kontakt med både våra givare i Sverige och med våra lokala partners i Kenya. Insamlade medel kommer från allmänheten, stiftelser och företag.

Vi vill i denna effektrapport berätta om hur våra insamlade medel gör skillnad. Därför fokuserar främst denna effektrapport på ändamålsverksamheten i Kenya. Då Zelmerlöv & Björkman Foundation har ett brutet räkenskapsår avser denna period juli 2021- juni 2022.

Under sommaren 2022 genomfördes en omfattande utvärdering på Kenswed av en oberoende extern *Consultant and Education Expert in Research, Curriculum Design, Program Monitoring and Evaluation* från Nairobis Universitet. Syftet med utvärderingen var att undersöka på vilket sätt Kenswed har påverkat sina alumner och deras familjer. Utvärderingen syftade även till att få information direkt från alumnerna om vad på Kenswed som upplevs fungera bra respektive mindre bra med hänsyn till det övergripande målet: att stärka ungdomar som lever i extrem fattigdom i Kenya. Mycket av informationen i effektrapporten kommer från denna utvärdering.

FÖRÄNDRINGSTEORI

Problem

Enligt FN:s barnkonvention är det en mänsklig rättighet att gå i skolan och grundskolan ska vara gratis, tillgänglig och obligatorisk för alla barn. Så ser dock inte verkligheten ut. Innan covid-19 pandemin var det omkring 260 miljoner barn i skolåldern som inte gick i skolan; en siffra som under pandemin steg till 1,6 miljoner till följd av skolstängningar. Förutom utebliven skolgång var det cirka 370 miljoner barn som inte fick sin skollunch när skolorna stängdes. Det är inte bara barns skolgång som påverkats av skolstängningarna. Även barns utsatthet i världen har ökat alarmerande mycket, med ytterligare 10 miljoner barn som riskerar för tidiga giftermål fram till 2030 och 9 miljoner barn som riskerar tvingas in i barnarbete (Unicef 2022). Statistik visar även på att av de totalt 770 miljoner vuxna som inte är läs- och skrivkunniga så är två tredjedelar kvinnor, och av de barn som sannolikt aldrig kommer sätta sin fot i ett klassrum är två tredjedelar flickor (Unesco 2021).

I Kenya, där vi är verksamma sedan 2013, lever över en tredjedel av landets befolkning i extrem fattigdom, trots ansträngningar att utrota den från den kenyanska regeringens sida. Det är framför allt tjejer som är mest utsatta där barnarbete, bortgifte och oönskade graviditeter tyvärr är många unga kvinnors vardag. Fattigdomen har särskilt stor påverkan på tillgång, bibehållandet och slutförandet av utbildning bland de studenter som lever på landsbygden och i slummen, som kommer från fattiga, behövande och sårbara bakgrunder.

Zelmerlöv & Björkmans Foundations förändringsteori

Zelmerlöv & Björkmans Foundations förändringsteori är att tillsammans med lokala partners avskaffa fattigdom genom att stärka ungdomars egenmakt och möjliggöra utbildning hela vägen till försörjning, för ungdomar som lever i utsatthet.

I Kenya jobbar vi sedan länge tillsammans med vår lokala partner Kenswed. De delar våra värderingar och tro på förändringsteori om att möjliggöra utbildning och att stärka ungas tro på sig själva för att avskaffa fattigdom.

Förändringar vi vill åstadkomma

Vår metod bidrar till en långsiktig förändring då vi, utöver att tillhandahålla en utbildning som ska leda hela vägen till försörjning, även arbetar med ett rättighetsbaserat fokus på att skapa förändring genom att ändra ungdomars tankesätt och stärka deras egenmakt. Vi ser ungdomarna i programmen som starka förändringsaktörer, inte passiva mottagare som är beroende av oss. Vi arbetar därför tillsammans med våra lokala partners för att ungdomarna själva ska hitta styrka, hopp och mod för att förbättra sin situation. Efter att ha fullföljt en utbildning i våra program är målet att ungdomen har fått ett ändrat tankesätt till att se sig själv som en stark förändringsaktör som känner till sina rättigheter, gör sig hörd och har påbörjat sin väg ut ur fattigdom. Den kortsiktiga effekten är att vi främjar ett tankesätt om att man själv kan förändra sina egna livsmöjligheter för att försörja sig själv och sin familj. Den långsiktiga effekten är den positiva påverkan som ungdomarna har på samhället. Det är en möjlighet till förändring och att bryta århundraden av fattigdomsspiraler för att göra skillnad i generationer framåt.

Målgrupp

Den primära målgruppen är ungdomar som lever i fattigdom och utsatthet i Kenya. På Kenswed i Ngong Hills i Kenya möjliggörs utbildning för ungdomar som lever i utsatthet både i närliggande slumområden och Masailand.

Den sekundära målgruppen är ungdomarnas familjer och deras samhällen.

Metod

Vår metod är att samarbeta med lokala partners som fokuserar på att avskaffa fattigdom genom att stärka ungdomars egenmakt och möjliggöra utbildning hela vägen till försörjning för unga som lever i fattigdom. Just nu fokuserar vi på Kenswed i Kenya, som vänder sig till unga som lever i fattigdom och som oftast har mycket låga självförtroenden, är rädda men som ännu inte gett upp hoppet om livet. På Kenswed erbjuds ungdomarna en modern gymnasieutbildning som bygger på mänskliga rättigheter och demokrati. Kenswed stöttar även ungdomarna med boende, hälsovård och vidareutbildning i form av högre utbildning så som universitetsstudier eller yrkesutbildning, om ungdomarna önskar det. Utbildningen bidrar inte bara till att de i framtiden får ett jobb och en egen inkomst, utan utbildningen bidrar även till att förändra ungdomarnas negativa syn på sig själva och sin framtid till det bättre.

I vår metod arbetar vi med flera av FN:s globala mål, även om det primärt är utbildning (4) som leder hela vägen till försörjning (8). Vi har ett extra fokus på tjejer (5,10) och säkerställer även ungdomars trygghet och hälsa (2,3). Allt detta gör vi tillsammans med våra lokala partners (17).

Hur

Kenswed i Kenya avskaffar fattigdom genom att stärka ungdomars som lever i utsatthet på detta sätt:

1. Kenswed identifierar unga som lever i fattigdom och utsatthet
 - Ungdomarna har dåligt självförtroende, är rädda och har gett upp hoppet om livet
2. Kenswed möjliggör gratis utbildning i form av gymnasieutbildning eller högre utbildning
 - Personal och engagerade jobbar med att stärka ungdomarnas självförtroende och ingjuter hopp och tankar till deras rätt till ett liv bortom fattigdom.
 - Ungdomarna börjar utveckla en målmedvetenhet
 - De blir motiverade
 - De växer mentalt och akademiskt
 - Kenswed stärker deras självkänsla och ger dem motivation att sätta upp mål i livet
3. Efter att ha genomgått programmen är ungdomarnas tankesätt helt ändrat och de går ut från programmet med ett nytt sätt att se på sig själva och världen. De ser sig som handlingskraftiga förändringsaktörer som har makt över sitt eget liv och kraften att förändra sin egen bana och samhället i stort
4. De tar studenten och får med sig en officiell examen eller diplom
5. Beroende på vad de vill med livet kan vi fortsätta att stötta dem med en högre utbildning eller en yrkesutbildning hela vägen till försörjning
6. De får ett jobb/startar företag och börjar försörja sig
7. De påverkar sin familj och det lokala samhället
 - De påverkar både genom att vara förebilder och visa på att det går att ta sig ur fattigdom
 - Utbildade tjejer blir mer sällan gravida i ung ålder, gifter sig senare, föder färre, friskare barn och ger i sin tur sina barn en utbildning
 - De går tillbaka till sina byar och jobbar med jämlikhetsfrågor, utbildningsfrågor och ser till att även andra i byn, inklusive syskon, barn och vänner, får en utbildning
 - De engagerar sig i frågan kring fattigdomsbekämpning på olika sätt och blir förändringsledare inom detta och påverkar därmed ännu fler
8. Fattigdomen minskar i Nairobi med omnejd, fler förändringsledare träder fram och får makten att även påverka andra delar av Kenya och världen

Varför kommer vår insats bidra till detta?

Vår metod bidrar till en långsiktig förändring eftersom att det är ungdomarna själva som äger sin förändring. När de förändrar sitt tankesätt och sin livssituation påverkas även familjerna och deras lokala samhällen, som genom ungdomens handlande, lär sig betydelsen av utbildning och jämlikhet för att avskaffa fattigdom. På detta sätt håller förändringen i längden och påverkar många, många fler.

Foto: Frida Ström

RESURSER OCH KOSTNADER

Zelmerlöv & Björkman Foundation

Zelmerlöv & Björkman Foundations totala verksamhetskostnad för räkenskapsåret 21/22 uppgick till totalt 9,99 miljoner kronor. Detta avser även insamlings- och administrationskostnader.

Den del av verksamhetens totala kostnader som avsåg ändamålskostnader, det vill säga de bidrag till Kewsmed som ligger bakom de effekter som presenteras i denna rapport, uppgick till 8,10 miljoner kronor under 21/22.

Under året som gått har vi haft fyra stycken anställda på Zelmerlöv & Björkman Foundation, varav en på heltid och resterande på deltid. Utöver dessa drivs arbetet framåt tack vare ett stort ideellt team med engagerade volontärer och styrelse.

Kenswed

Kenswed driver en gymnasieskola, internat, yrkesskola, stipendieprogram till högre utbildning, Kenswed Hospital och Kenswed Dental Clinic. Allt ligger på samma område i Ngong Hills i Kenya. Kenswed finansieras till 80 % av Zelmerlöv & Björkman Foundation, övrig finansiering kommer från andra partners samt intäkter på Kenswed Hospital och Dental Clinic. På Kenswed jobbar idag 53 lokalt anställda personer och ett antal ideellt engagerade personer, både som rådgivare i styrelsen och i ledningen.

METOD FÖR EFFEKTMÄTNING

Hittills har mätningarna som gjorts framför allt varit kvantitativa, det vill säga till exempel hur många elever eller patienter som har gått på eller besökt Kenswed. Sedan två år görs löpande enkäter med de elever som börjar på skolan och med de som står i begrepp att lämna Kensweds gymnasium. Detta görs för att undersöka hur skolgången har påverkat elevernas syn på sig själva och deras planer för framtiden.

Under sommaren 2022 har en omfattande utvärdering av Kensweds verksamhet gjorts på plats i Kenya. Mätningen genomfördes av en oberoende extern expertkonsult från Nairobis Universitet. Syftet med denna utvärdering var att ta reda på hur Kensweds alumner och deras familjer påverkats efter att ungdomarna avslutat en utbildning i någon av Kensweds verksamheter, samt att få information direkt från alumnerna om vad på Kenswed som upplevs fungera bra respektive mindre bra. Detta genomfördes genom att ett urval av alumnerna från samtliga program på Kenswed fick besvara ett frågeformulär, det hölls strukturerade intervjuer med både rektorer på gymnasieskolan och yrkesskolan samt med Kensweds ledning och sponsorer. Det gjordes även hembesök i syfte att få mer information om alumnernas bakgrunder.

Planen framöver är att jobba vidare med mätningarna i större omfattning och med ännu bättre struktur för att utvärdera effekterna av Kensweds verksamheter.

Foto: Frida Ström

UPPNÅDDA PRESTATIONER

Zelmerlöv & Björkman Foundation

Under räkenskapsåret 21/22 har det hos Zelmerlöv & Björkman Foundation skett en stor tillväxt jämfört med föregående år. Den primära orsaken bakom den ökade tillväxten beror på att vi återigen kunde genomföra vårt största insamlingsevent Zelmerlöv & Björkman Invitational i november 2021 efter ett års uppehåll till följd av pandemin.

I och med detta kunde vi i januari anställa två nya personer på 40%, en på 26% och programansvarig ökade upp tiden från 30% till 50%. Zelmerlöv & Björkman Foundation blev medlemmar i Giva Sverige i december 2021 och har under året jobbat med att utveckla den interna styrningen och ta fram policys för stiftelsens arbete.

Zelmerlöv & Björkman finansierar huvudparten (över 80 %) av driften av de olika delarna av Kensweds. Tack vare den ökade insamlingen och engagerade partners detta räkenskapsår har vi utöver driften av verksamheterna byggt en tredje våning på internatet. Vi har även beslutat att investera i bygget av ett nytt klassrum till gymnasieskolan, nya toaletter, en till våning på Kenswed yrkesskola för att möjliggöra fler utbildningar, bättre internetuppkoppling, samt en skolbuss. Extra spännande är att vi också har investerat i ett pilotprojekt som digitaliserar yrkesutbildning, med Kensweds yrkesskola som bas, för att nå ut till fler ungdomar som lever i fattigdom på landsbygden. Framöver hoppas vi kunna skala upp detta till en större nivå då behovet av utbildning är extremt stort i denna målgrupp.

Tack vare alla våra fantastiska partners, givare och framförallt engagerade volontärer och styrelse, når vi nytt insamlingsrekord detta räkenskapsår vilket möjliggör att vi kan fortsätta att stötta driften och tillväxten av vår ändamålsverksamhet på Kenswed.

Foto: Kenswed

Kenswed gymnasieskola

I januari 2021 fick samtliga elever återvända till skolan och undervisning på plats efter en lång tid av nedstängning som följt av pandemin. Kenya var det land i Östafrika där skolorna var stängda under längst period vilket var utmanande för både elever och personal. Tack vare hårt arbete från personalen på Kenswed som idag består av en grupp på 53 lokalt anställda har 54 elever tagit examen från skolan under året med ett snittbetyg högre än året innan, vilket är extra fantastiskt med tanke på rådande omständigheter.

Behovet och efterfrågan på utbildning i området är ständigt stort och under året har 372 elever fått utbildning på Kensweds gymnasieskola. Antalet elever har ökat stadigt under åren och så även elevernas resultat/medelbetyg som nu ligger på 5,6 (2021) mot 4,51 (2020). I år har eleverna även haft sitt bästa individuella resultat någonsin. Intressant är också att flickorna presterade bättre än killarna och det verkar till stor del bero på det ökade antalet internatplatser och den studiero som det trygga boendet skapar. Över 80 % av respondenterna uppgav i effektmätningen att deras chanser att slutföra en utbildning hade varit minimala om det inte vore för Kensweds gymnasieskola.

Förutom den teoretiska utbildningen pågår ständigt flertalet aktiviteter på skolan för att främja elevernas hälsa, kreativitet och glädje. Detta var svårt att upprätthålla när undervisningen var på distans under pandemin och därför har vi haft extra fokus på det i år. Ett exempel på detta är att det anordnades en "Career Day" på Kenswed med målet att uppmuntra och inspirera studenterna att börja tänka på deras framtida karriär och våga prata om drömmar, oberoende deras situation eller betyg. Ett antal gästtalare från bland annat olika universitet i landet besökte Kenswed under dagen. Genom dessa aktiviteter, men också genom utbildning inom jämlikhet, rättigheter och hållbarhet, arbetar vi för att påverka elevernas tankesätt och få dem att våga drömma om en framtid.

"...As long as I have knowledge I can exploit everything and come up with ways to help myself out of every situation... Because without education you can go nowhere and education gives you light on what you want to become."

– Alumn Kenswed gymnasium

Foto: Kenswed

Kenswed internat

Tillsammans med våra lokala partners vill vi med vår verksamhet nå ut till de allra mest utsatta ungdomarna. Därför har vi ett extra fokus på tjejer och unga kvinnor, eftersom det finns ett antal faktorer som tidigt i deras liv kan ha en stor negativ inverkan på deras framtid. Tidiga graviditeter, otrygghet i hemmet och en otrygg väg till skolan är omständigheter som gör att tjejer kan tvingas hoppa av skolan. Det är alltså extra viktigt för dessa tjejers framtid att de får den stöttning de behöver för att kunna avsluta sin utbildning. Kenswed internat säkerställer just detta.

När den kenyanska regeringen i januari 2021 öppnade upp landets skolor och internat igen var det mycket glädjande för Kenswed att välkomna tillbaka eleverna. Eftersom 2020 var ett tufft år för många då de fick lämna sitt hem på internatet och återvända till ett boende som för många innebär en stor social otrygghet, var eleverna glada att få komma tillbaka till internatet och skolan med allt vad det innebär, både socialt och studiemässigt. För att bo på internatet innebär inte bara en plats att sova. Kenswed förser även eleverna med hygienartiklar, mat och en tydlig struktur i vardagen som underlättar för studierna. Utöver alla ungdomarna bor även personal på internatet som ser till att ordningen upprätthålls samt att ungdomarna får det stöd de behöver.

Kenswed växer, och så även internatet. Under hösten 2021 har det byggts en tredje våning på internatet och där bor nu totalt 185 tjejer. Med denna utbyggnad kan vi trygga fler av elevernas skolgång. Det hyrs även ett separat hus till de killar som behöver boende för att kunna gå på Kenswed och där bor idag 92 killar. I effektmätningen uppgav 84 % av killarna att faciliteterna är utmärkta, samtidigt som 16 % uppgav att de inte gillar den nuvarande faciliteten på grund av att vissa delar av boendet är bristfälligt och till exempel saknar el. Det har fattats ett beslut om att köpa en skolbuss i syfte att bland annat kunna flytta killarna till ett bättre boende en bit bort från Kenswed.

Foto: Kenswed

Kenswed stipendieprogram för högre utbildning

Det långsiktiga målet med utbildningsverksamheten på Kenswed är att det ska leda till arbete och egenförsörjning för eleverna efter avslutade studier. Då arbetsmarknaden i Kenya är konkurrenskraftig krävs det ofta mer än en grundutbildning för att få arbete i landet. Därför finansierar vi ett stipendieprogram för högre utbildning där elever som avslutat sin utbildning på Kenswed Academy ges ekonomiska förutsättningar för att studera vidare. Stipendiaterna är idag spridda över nästan 30 olika lärosäten i olika delar av Kenya och nästan lika många studieinriktningar och ämnesval. Några exempel på utbildningar som våra stipendiater studerar är ekonomi, lärarutbildningar, matematik och journalistik.

Under verksamhetsåret 21/22 har 46 elever mottagit stipendium för högre studier och 14 studenter har tagit examen på sina respektive lärosäten under året. Av dessa 14 har de flesta funnit arbete, medan några har valt att studera vidare. Endast ett par elever är jobsökande i nuläget, vilket är ett tydligt tecken på att programmet fungerar. Många av stipendiaterna deltar också i ett mentorskapsprogram som syftar till att motivera och inspirera de elever som går sista året på Kenswed. Detta mentorskapsprogram ser vi som mycket nyttigt för eleverna på Kenswed och planerar att fortsätta med det under 2022.

Av de tillfrågade alumnerna i effektmätningen uppgav 100 % att Kensweds stipendieprogram i stor utsträckning hjälpt ungdomarna att vidareutbilda sig (80 % i "stor utsträckning" och 20 % i "viss utsträckning") - något som de annars inte skulle ha haft möjligheterna att göra.

Foto: Kenswed

Foto: Magdalena Jennstål

Kenswed yrkesskola

Kenswed yrkesskola startade redan 2020 med några pilotutbildningar men i juni 2021 öppnade dörrarna till skolans nya lokaler officiellt och utbildningarna kunde starta ordentligt. De yrkesutbildningar som är igång är stylist (fokus på hår och naglar), dataprogrammering och konditorutbildning. Oavsett utbildning läser samtliga elever på yrkesskolan teoretiska ämnen inom entreprenörskap, kommunikation och grundläggande datakunskap parallellt med sin valda inriktning. Eftersom majoriteten av dessa studenter troligtvis kommer att starta och driva egna företag är detta viktiga kunskaper för studenterna att erhålla.

Under året har 63 studenter gått en yrkesutbildning. Skolan samarbetar med lokala aktörer för att eleverna ska kunna få praktik och i bästa fall anställning efter avslutade studier. Under året som gått har Kenswed tillsammans med Zelmerlöv & Björkman Foundation tagit beslut om att bygga ut yrkesskolan i syfte att möjliggöra fler utbildningar. Några av de utbildningar som ska startas upp under kommande år är i sömnad, måleri samt en solcellsininstallatörsutbildning.

När vi följer upp de som har gått en utbildning på yrkesskolan ser vi att skolan bidrar till vårt mål med att ungdomar som lever i utsatta förhållanden får möjlighet till försörjning. Enligt en rapport från yrkesskolans ledning i maj 2022 har 43 % av de studenter som tagit examen från yrkesskolan fått en anställning (75 % av diplomerade har svarat på vår undersökning). Resterande majoritet av de som har svarat har fortsatt utbilda sig. Antalet avhopp från Kenswed yrkesskola har under året varit 8 %.

Yrkesskolan är viktig för att kunna erbjuda eleverna eftergymnasial utbildning som lättare kan leda till arbete direkt efter examen. Det är därför ett avgörande steg i att kunna följa eleverna hela vägen från utbildning till försörjning så att de vidare kan påverka sin och andras framtid.

“... I wouldn't want to live a life of poverty... thanks to Kenswed sponsorship... I was able to complete my studies. The institution offered free entrepreneurship course whose knowledge and skills are helping me now in running my business.”

– Alumn Kenswed yrkesskola

Foto: Magdalena Jennstål

Foto: Kenswed

Girls Empowerment Program (GEP)

Ett av projekten som har pågått under året, tillsammans med främst personal från kliniken men även från gymnasieskolan, är Girls Empowerment Program (GEP). Vi märkte tidigt att tjejerna var de som påverkas mest negativt av pandemins effekter i form av restriktioner och nedstängningar. Ett av problemen som identifierades var ökningar i antalet tonårsgraviditeter i området. Behovet av stöd var stort för dessa tjejer och därför startade vi GEP. I programmet stöttar vi 27 unga kvinnor och 19 barn. Av dessa kvinnor bor 11 på Kensweds skyddade boende. Vi stöttar både genom mödra- och förlossningsvård på kliniken och även hälsovård för dem och barnet vid behov för att säkerställa deras rätt till hälsa. Framförallt bidrar projektet till att tjejerna kan fortsätta sin utbildning på Kenswed genom att bland annat få hjälp med barnpassning.

Även om fokus har varit på dessa tjejer ville vi nå ut bredare i samhället så att effekten av programmet blir ännu större. Personal från hälso- och mödravårdskliniken har bland annat under året anordnat workshops för personal och elever på grundskolor i området för att utbilda inom jämställdhet och flickors rättigheter. Att vara medveten om sina rättigheter är ingen självklarhet som ung tjej i Kenya men på många sätt nödvändigt, bland annat för att undvika diskriminering.

I effektmätningen såg vi att 100 % av de tillfrågade uppgav att programmet stöttar flickorna i mycket stor utsträckning genom att både ge stöd åt barnen samtidigt som flickorna får tillgång till utbildning av hög kvalitet.

“... Girls who otherwise would have no one to take care of them as their parents have rejected them and the fathers of the babies disappeared. GEP gives one hope in life and gives one courage to face challenges in life and overcome them. The program helps young teens who escaped their home because of early marriages and home violence by providing them and supporting them with the shelter facility so that they will be better people in society. It helps girls who have dropped out of school, pay school fees for those who do not have money to pay – granting them access to quality education.”

– Gladys om Girl Empowerment Program

Foto: Frida Ström

Kenswed Hospital

Kenswed hospital möjliggör mödravård, förlossning och hälsovård för eleverna på Kenswed och andra människor som lever i utsatthet. Sedan öppningen av Kenswed Hospital i juni 2019 är det fler och fler patienter som besöker kliniken. Det är både studenter, personal och människor från närområdet. Pandemin påverkade givetvis arbetet på kliniken även detta år och personalen vidtar fortsatt försiktighetsåtgärder för att minska den potentiella smittspridningen av covid-19. Arbetet för att sprida information om kliniken och de tjänster som erbjuds har under året fortsatt, bland annat till andra skolor i området för att uppmana elever att vid behov besöka kliniken.

I januari 2022 genomfördes en kampanj mot livmoderhalscancer genom att erbjuda fria kontroller för kvinnor över 21 år och vaccin mot HPV för flickor mellan 10 och 13 år. I mars i år blev klinikkens vårdpersonal äntligen erbjudna vaccin mot covid-19 och senare under året fick kliniken möjlighet att själva vaccinera patienter, initialt främst äldre, vilket vi välkomnar då vaccineringen har gått avsevärt mycket långsammare i Kenya än i Sverige. I april 2022 genomfördes outreach-camps för att nå människor i närområdet som inte har möjlighet att ta sig till kliniken men som är i behov av hjälp och detta har därefter genomförts regelbundet under året. Det som erbjuds då är vissa läkemedel, vitaminer, blodtrycksmätningar och framförallt förebyggande utbildning kring hälsa och stöd vid familjeplanering.

Framför allt har mödra- och förlossningsvården utvecklats under året då behovet är stort i området. Personalen blir mer och mer erfarna vad gäller att hantera förlossningar och sedan starten har det fötts 168 barn på kliniken. Från och med mars 2022 erbjuder kliniken dygnet-runt-service, till en början främst förlossningsvården, men målet är att utveckla detta kommande år.

7 370 patienter har fått hjälp under räkenskapsåret 21/22 på Kenswed Hospital. Sjukhuset har ett stabilt ökande antal patienter och graden av lokal finansiering ökar för varje år.

År	2019	2020	2021	2022 (januari- juni)
Antal patienter	797	3404	6656	2840

Foto: Frida Ström

Kenswed Dental Clinic

Ohälsa i munnen är en av de mest vanliga icke smittsamma sjukdomarna i världen och är orsaken till mycket onödigt lidande och även död, framförallt i länder med utbredd fattigdom. Riskfaktorer för dålig munhälsa sammanfaller i stora delar med riskfaktorer för andra icke smittsamma sjukdomar såsom diabetes, hjärt-kärlsjukdomar och cancer. Genom ett förebyggande arbete med god munhälsa i nära samarbete med allmän hälsovård, kan vi tillsammans skapa ett hälsosammare liv både på individ- och samhällsnivå. Under sommaren 2021 färdigställdes därför Kenswed Dental Clinic och under hösten har vår Community Oral Health Officer, Damaris, undersökt merparten av eleverna på Kenswed Academy, framför allt sistaårseleverna för att hinna ge dem behandling innan examinationen i april 2022. De största problemen är karies och omfattande emaljskador på grund av väldigt höga halter av fluor i dricksvattnet under uppväxten, såväl som kraftig tandköttinflammation. Sedan starten i oktober 2021 har kliniken även haft över 375 patienter som kommit från det lokala upptagningsområdet. Dessutom har alla elever på Kenswed Academy erbjudits undersökningar. Projektets målsättning är att förbättra munhälsan bland Kensweds elever, mödrar, deras barn och de patienter som besöker Kenswed Hospital och Kenswed Dental Clinic. Ett förebyggande arbete har även påbörjats i omkringliggande område genom undervisning och utdelning av "tandvårdskit" vid 8 grundskolor och en gymnasieskola i Ngong Hills. Gensvaret från lärare och rektorer har varit alltigenom väldigt positivt, såväl som från eleverna. Inom projektet planerar även kliniken att utbilda "munhälsoambassadörer" bland Kensweds elever, för att sprida så mycket kunskap som möjligt om god munhälsa som en viktig del av den allmänna hälsan. Sedan öppningen har det även genomförts 23 outreach camps med syfte att öka kunskapen om munhälsa i utsatta samhällen. Det innebär att vi har nått ut till drygt 15 000 barn i Ngong Hills med information om vikten av en god munhälsa och gratis tandborstar och tandkräm.

“... I had given up in life but with Kenswed program my perception in life is positive no giving up... I can now see a better and brighter future for myself, I have been molded towards a bright future. it opened my mind to explore new possibilities... I have learnt how to work with scarce resources...”

– Alumn Kenswed yrkesskola

UTVÄRDERING OCH LÄRDOMAR

Vi står inför en spännande tid med fokus på hur vi kan stötta Kensweds verksamheter att prestera ännu bättre, göra Kenswed mindre beroende av Zelmerlöv & Björkman Foundation och framförallt vad vi kan göra för att skapa ännu bättre förutsättningar för de ungdomar som går genom Kensweds program att bli självförsörjande. Därför lägger vi just nu mycket tid på utvärdering och effektmätning och stöttar Kenswed i att bygga strukturer och system för att både kunna sätta upp mål samt mäta prestationer och effekter på kort och lång sikt. Då behovet av utbildning hela vägen till försörjning är extremt stort ser vi även över hur och vilka av verksamheterna på Kenswed som vi kan skala upp för att nå fler ungdomar som lever i fattigdom. Vi tar med oss lärdomarna från vårt arbete med att mäta effekter under detta år in i utformandet av det fortsatta arbetet framåt och vi ser med glädje fram emot att följa alla de ungdomar som nu ger sig ut i arbetslivet för att förändra sina egna, sina familjer och sina samhällens framtid.

Kensweds påverkan

Vi har länge mätt och sett resultat av att Kensweds verksamheter förbättras år för år genom att elever får bättre betyg, fler och fler som tar studenten eller som nu det senaste året även en examen från högre utbildning. Att Kenswed påverkar människors liv och i synnerhet de ungdomar som går en utbildning på Kenswed har vi länge vetat genom interaktion med eleverna och familjerna, men effektmätningen som gjordes i somras bevisade vårt antagande om Kensweds påverkan på deras liv.

Nedan presenterar vi några av de resultat som effektmätningen visade:

- Mål: Vår metod fungerar för att avskaffa fattigdom enligt Kensweds alumner:

Samtliga respondenter (100 %) uppgav att *“utbildning är det primära verktyget för att utrota fattigdom och att fördelarna med att utbilda en elev går långt utöver de själva och deras familjer: fördelarna med Kenswed påverkar även samhället och framtida generationer”*. Resultaten av utvärderingen visar att 100 % av alumnerna upplever att Kenswed har bidragit till att förändra deras livsstil (80 % i stor utsträckning, 20 % i viss utsträckning). I båda fallen finns det alltså en hög indikation på en mycket förbättrad livsstil hos Kensweds alumner.

- Mål: Ändra ungas tankesätt

Alumnerna fick även frågan om huruvida Kenswed uppfyller målet att förändra ungdomarnas och även familjens tankesätt. Majoriteten (99 %) uppgav att Kenswed har lyckats med detta och att deras tankesätt har förändrats till det positiva. Resultaten indikerade att den positiva förändringen i alumnens livsstil är till följd av att Kenswed sponsrade eleverna med utbildning av hög kvalitet.

- Mål: Möjliggöra utbildning för unga som lever i fattigdom

95 % av de tillfrågade alumnerna uppgav att de kommer från fattiga familjer som 'lever ur hand i mun', vilket betyder att man omedelbart konsumerar allt man får tag på och att man lever så att man klarar sig för tillfället och saknar långsiktig planering. Familjerna kunde knappt finansiera de grundläggande nödvändigheterna och 80 % av familjerna består av ensamstående föräldrar, vilket skapar ännu större utmaningar. Men tack vare Kensweds sponsring kan barn från ekonomiskt utsatta familjer också få högkvalitativ utbildning.

“This Kenswed sponsorship came as a sign of financial relief to me. I was very happy and excited... Because the burden of paying school fees was lifted; and children of the poor get support to be educated.”

-Mamma till alumn från Kenswed gymnasium

- Mål: Kenswed påverkar även elevens familj

Effektmätning visade också att det jobb som görs på Kenswed inte bara påverkar eleverna utan även deras familjer positivt. I resultaten kan man urskilja ett tydligt 'före' och 'efter' Kenswed. När familjerna blev tillfrågade om deras syn på Kenswed uppgav 100 % att de har en positiv syn och känsla kring den utbildning som Kenswed ger deras barn. Barnens utbildning vid Kenswed har också bidragit till att familjernas sociala status i samhället har förstärkts till följd av att barnen genomfört en utbildning i något av Kensweds program.

- Mål: Följa med hela vägen till försörjning

Arbetslösheten, i synnerhet hos unga som lever i utsatthet och fattigdom, är en av Kenyas största utmaningar. Sysselsättningsgraden var en viktig del av utvärderingen som gjordes i den externa utvärderingen i somras och av utvärderingen på Kensweds alumner framgår att det även är en utmaning här. I utvärderingen framgår det inte när de examinerades från Kenswed eller i vilket program (om det är från gymnasiet eller högre utbildning), vilket självklart påverkar om de hunnit hamna i sysselsättning eller ej.

I nedan tabell presenteras hur alumnerna i utvärderingen svarade på frågan om deras sysselsättning just nu:

Har försörjning (heltid-, deltidjobb eller egenföretagare)	Högre utbildning (studerar eller ska börja studera inom kort)	Arbetslös eller söker jobb
34 %	18 %	47 %

Av de 47% som svarade att de är arbetslösa eller söker jobb uppgav de att den största anledning är bristen på resurser och kapital. Deras familjer kan inte hjälpa dem med pengar och de får inte heller lån från banker eller andra finansiella institutioner då de lever i fattigdom och inte har någon annan typ av säkerhet. Vid frågan på vad de gör för tillfället svarade de enligt tabellen nedan.

Tar hand om familjemedlemmar	Fortsätter min utbildning	Planerar att starta företag	Ideellt obetalt arbete
7 %	35 %	43 %	14 %

När alumnerna tillfrågades om deras framtidsplaner sa 68 % att de troligtvis ville starta ett eget företag och bli egenföretagare och resterande 32 % att de ville fortsätta att utbilda sig.

Utmaningar och lärdomar

Vi är en lärande och inlyssnande organisation vilket betyder att vi fokuserar mycket på lösningar. Till exempel byggde vi ett internat i samband med att vi noterade att många av tjejerna hoppade av skolan, vi startade ett högre utbildningsprogram när vi såg att behovet av högre utbildning var stort för att öka elevernas chanser till jobb och vi startade yrkesskolan då det framgick att de flesta på gymnasiet behövde kortare yrkesutbildningar för att få chans till ett jobb. Således tar vi de utmaningar som alumnerna uppger på allvar och söker ständigt efter lösningar kring hur vi ska skapa bättre förutsättningar för eleverna.

Resultaten från effektmätningen är överhängande positiva och visar på att det arbete som Kenswed gör faktiskt skapar skillnad för både eleverna och för elevernas familjer och det närliggande samhället. Det finns däremot några utmaningar som vi behöver arbeta med framöver.

Svaren kring sysselsättningsgraden i utvärderingen väcker många frågor och visar på behovet av att följa upp fler alumns då det är svårt att generalisera innan vi har kartlagt sysselsättningen hos ännu fler av alumnerna på Kenswed. Det är inte förrän nu vi börjar få alumner som gått igenom hela Kensweds program, från gymnasiet till högre utbildning eller yrkesskolan, som fortfarande är i uppstartsfas. Detta gör det extra viktigt att inte tappa kontakten utan istället bygga strukturer där vi följer och mäter vad som händer med alumnerna när de nu ska ut i arbetslivet. När alumnerna blev tillfrågade om vilka utmaningar de står inför kring detta uppgav 50 % att den största utmaningen är brist på startkapital för att kunna starta egna företag. Ytterligare en utmaning är att den andel av alumnerna (30 %) som

uppgav att de är arbetslösa hade den gemensamma nämnan att de inte hade haft någon praktik under sin studiegång. 20 % av alumnerna gav lite mer varierande svar bland annat att de var ekonomiskt instabila, hade svårt att få tag i arbetsutrustning, behöver underhåll för boende och transport, startat företag som inte fått ordentlig fart ännu, upplevde brist på fortsatt mentorskap i företagsvärlden samt brist på vägledning och rådgivning vid stress. Allt detta är mycket viktig information för oss i hur vi ska kunna stötta ungdomarna ännu mer för att öka möjligheten till försörjning. Något vi länge har diskuterat är just möjligheten att skapa förutsättningar för våra alumner att starta egna bolag till exempel genom mikrokrediter eller något typ av startkapital. Utvärderingen visar tydligt att detta är något vi bör prioritera att hitta en lösning på för att öka sysselsättningsgraden hos de som går ut från Kensweds program.

Utvärderingen som gjordes under sommaren gav ett antal rekommendationer för att förbättra Kensweds verksamheter, resultat och effekter. Nedan tar vi upp några av dem samt våra reflektioner över dem:

- 1. Rekommendation:** Mer resurser och samarbeten i syfte att kunna stödja utbyggnad och utveckling av infrastruktur för att kunna anpassa oss till ökade inskrivningar till både gymnasieskolan och yrkesprogrammen.

Reflektion: Vi jobbar för fullt för att förbättra infrastrukturen på Kenswed och se till att de ungdomar som går där får bästa förutsättningar för att ta sig genom sin utbildning. Just nu är inte fokus att öka antagningen till gymnasieskolan. Däremot ska vi bygga till och öka resurserna till yrkesskolan så vi får denna välfungerande framöver.
- 2. Rekommendation:** Prioritera färdigställandet av nuvarande verksamheter framför att starta nya.

Reflektion: Kenswed har vuxit snabbt sedan starten och fler och fler verksamheter har startats. Vi håller med om att det är viktigt att vi nu fokuserar på att göra de vi har så bra som möjligt innan vi drar igång nya verksamheter tillsammans med Kenswed.
- 3. Rekommendation:** Stärka ledarskapsstrukturer för både gymnasieskolan och yrkesskolan och även fler kapacitetsbyggande initiativ för att göra programmen mer effektiva.

Reflektion: Detta är högt prioriterat just nu och vi har även sökt pengar till att få tid och expertis på att jobba med att kapacitets bygga Kenswed och dess ledarskapsstrukturer för att på ett så bra sätt som möjligt kunna driva Kensweds verksamheter framåt.
- 4. Rekommendation:** Registrering av Kenswed yrkesskola för att uppnå ett konkurrenskraftigt inträde av yrkesskole-examinerade studenter på arbetsmarknaden.

Reflektion: Registreringsprocessen är igång sedan ett tag tillbaka och tros bli klar under hösten 2022. Vi har även beslutat att bygga till yta på yrkesskolan för att få in fler utbildningar för att öka attraktiviteten och antal elever som får en yrkesutbildning via Kenswed.
- 5. Rekommendation:** Digitalisera gymnasie- och yrkesprogrammen för att fler ska kunna få tillgång till dessa utbildningar och även för att kunna skära ner på utbildningskostnaderna. Digitalt lärande har blivit allt mer framstående tack vare framsteg inom teknik och online-lärande.

Reflektion: Under hösten 2022 genomför vi tillsammans med Kenswed en pilotstudie på att digitalisera några av utbildningarna på yrkesskolan för att se om vi kan hitta en bra metod för att möjliggöra digital utbildning för unga som lever i fattigdom på landsbygden. Detta är ett första steg i att utvärdera möjligheterna för digitalisering av utbildningen som tillhandahålls på Kenswed.

6. **Rekommendation:** Mobilisera lokala initiativ på inkomstgenererande projekt såsom skolbageri, mejeri, höns, biogas och återvinningsprocesser som kan bidra till att bygga upp självförsörjning och hållbarhet för Kensweds verksamheter.

Reflektion: Att hitta effektiva inkomstgenererande och kostnadsbesparande initiativ för Kenswed är en av de viktigaste åtgärderna för att göra Kensweds verksamheter mer långsiktiga och hållbara in i framtiden. Kensweds stora beroende av intäkter och stöttning i ledningen från Zelmerlöv & Björkman Foundation är en av de största riskerna och något vi tillsammans jobbar för att minska.

7. **Rekommendation:** Att duplicera alla Kensweds program i andra delar av Kenya med liknande verksamheter för att kunna nå ut till många fler ungdomar som lever i fattigdom och som önskar tillgång till gymnasie- och yrkesutbildning.

Reflektion: Innan vi skalar upp och replikerar Kenswed måste vi först se till att de verksamheter vi redan har igång fungerar fullt ut och är färdigställda men att Kenswed även är mer självgående än i dagsläget. Det måste även finnas resurser för att kunna starta upp på fler ställen, framförallt hos Kenswed som organisation.

8. **Rekommendation:** Stärka samarbeten med nationella och lokala myndigheter, globala samarbetspartners och nätverk i syfte att skapa möjligheter för utbytesprogram, praktik, idrott och karriärutvecklingsplattformar - både för personal och för studenter.

Reflektion: Detta är verkligen något vi vill jobba mer med dels för att stärka Kensweds anseende, kompetens och ledarskap men framförallt för att förbättra förutsättningarna för eleverna på Kenswed att ta sig hela vägen till försörjning.

“... Those who have gone through Kenswed have emerged changed and enlightened hence are able to empower others in the society for them to work hard and conquer poverty... Education is one of the keys to succeed but Kenswed also taught us to be strong and creative.”

– Alumn Kenswed yrkesskola

Foto: Frida Ström

UTBILDNING SOM GÖR SKILLNAD

Det sammantagna resultatet av effektmätningen är att Kensweds verksamheter har en stor, positiv påverkan på både eleverna, deras familjer och samhället i stort. Alla alumner (100 %) uppgav att Kenswed har påverkat flera människor och hela familjer positivt - både direkt och indirekt - genom att erbjuda tillgång till högkvalitativ utbildning och yrkesutbildning, samt genom att säkerställa att alla alumner har möjlighet att slutföra formell skolgång och vidareutbilda sig.

De alumner som fått jobb, startat företag och engagerat sig i inkomstgenererande aktiviteter anser alla att de - tack vare Kenswed - blivit försedda med de verktyg de behöver för att förändra sina individuella mindsets. Genom att deras mindsets förändras kan de bidra till att överföra detta till sin familj, vänner och till samhället i stort och därigenom hjälpa till att orsaka liknande livsförändringar hos dem. På så sätt bildar Kensweds alumner en grupp förändringsledare som bidrar till att påverka det socioekonomiska livet för människor lokalt, nationellt och internationellt. Den förändring som alumnerna skapar kommer att göra stora avtryck för framtida generationer, vilket vi på Zelmerlöv & Björkman Foundation är otroligt stolta över att vara en del av.